

VAHİY KÜLTÜRÜ KONFERANSLARI 27.CÜZ

ANA BAŞLIKLAR:

1. Gaf suresi. İlk ve son ayet.
2. Müttekiler (Allah bilinci ile yaşayanlar) kimler?
3. Günah ne demek, kaç'a ayrılır? Sonuçları neler.?

(1) Gaf suresi. İlk ve son ayet.

Kâf. DÜŞÜN bu yüce ve özlü Kuran'ı! (M.ESED)

Kâf. Şanlı şerefli Kur'an hakkı için. (S. YILDIRIM)

Yüce Allah bu ifade ile bizlere genel olarak kur'anı, özel olarak da bu sureyi düşünmemizi ve almamız gereken öğüt ve mesajları almamızı emrediyor. Örnek olsun diye sadece üç ayet üzerinde biraz düşünelim. Bu surenin yani Gaf suresinin 16.17. ve 18 inci ayetleri :

„And olsun ki insanı Biz yarattık; nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz; Biz ona şah damarından daha yakınız.. Sağında ve solunda, onunla beraber oturan iki alıcı melek, yanında hazır birer gözcü olarak söylediği her sözü zaptederler.

AYETLERDEN BAZI DERSLER :

- Yüce Allahımız içimizden geçenleri dahi biliyor.
- Yüce Allahımız bize şah damarımızdan yani can damarımızdan daha yakın.
- Bütün söz ve davranışlarımız iki tane kameraman tarafından kayda alınmaktadır.
- Bu dünyada ki kasetleri çok önemser insanoğlu: Ya ilahi kasetler!!!

(Hatırla) bütün sırların ortaya serileceği Günü.(Tarık 9.)

Şöylede diyebilirmiyiz?

”Hatırla bütün gizli Kalmış kasetlerin açıklanacağı günü”

Evet ilahi kasetler bir bir yayınlanır, insanoğlunun elleri konuşur, yapıp ettiklerini anlatır. ayakları ve diğer azaları da itiraf eder ve şahitlik yapar. Üstelik ağzı laf yapan bo bol konuşup kendini övüp yücelten insanoğlunun o anda ağzından tek cümle çıkmaz. Nedenmi? çünkü ağzına klit vurulmuş ta Ondandır. (36/65 ve 41/21.) İşte yüce Rabbimiz bize bu ve diğer ayetleriyle öğüt veriyor. Bunlar üzerinde düşünmemizi öğüt almamızı emrediyor.

SON AYET :

İsterseniz ilk ayeti hatırlayalım.

„Özlü Kur'an, Şanlı şerefli Kur'an. İşte bu kur'anla öğüt ver;
ama baskı yapmadan. ve yine bu Kur'andan öğüt al.“

Şimdi son ayeti okuyalım.

„Biz onların neler söylediklerini çok iyi biliyoruz. Sen onların üstüne bir zorba
değilsin. O halde, benim tehdidimden korkanlara sadece Kur'an'la öğüt ver“. (Gaf 45.)

Diger bir meal :

„Biz onların, (o yeniden dirilmeyi inkar edenlerin) ne söylediklerini iyi biliyoruz; ve
sen onları hiçbir şekilde (inanmaya) zorlayamazsın. Ama sen yine de Benim
uyarımdan korkabileceklere bu Kuran aracılığıyla hatırlatmada bulun.

(2) MÜTTEKİLER :

Zariyat.16.19. arası Ayetlerde hem müttakilerin tanımını yapıyor, hemde onlara
takdim edilecek Ödülleri anlatıyor. İşte ayetler :

„(Ama,) Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar, kendilerini bahçeler ve
pınarlar arasında bulacaklar;“

(51:16)

Rablerinin bağışlayacağı her şeyden istedikleri gibi yararlanacak; (çünkü) onlar
geçmişte iyi şeyler yapan (insan)lardı“

Mütteki kimdir, takva sahibi olanlar kimlerdir? Allah teala tarif ediyor :

- gecenin çok az bir kısmında uyurlardı,
- bağışlanmak için kalplerinin derinliğinden gelerek yalvarırlardı;
- ve sahip oldukları her şeyden, (yardım) isteyenlere ve sıkıntı içinde bulunanlara
bir pay (ayırırlardı) (M.ESED)

(Diyabet: -16.) Doğrusu, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, Rablerinin kendilerine
verdiğini almış olarak bahçelerde ve pınar başlarındaırlar. Çünkü onlar,
bundan önce iyi davrananlardı.

(51/17.) Onlar, geceleri az uyuyanlardı.

(51/18.) Seher vakitlerinde bağışlanma dilerlerdi.

(51/19.) Onların mallarında muhtaç ve yoksullar için bir hak vardı, onu verirlerdi

(3) Günah Kelimesinin Anlamı:

‘Günah’ kelimesinin aslı Farsçadır. Kur'an'da ‘cünâh’ şeklinde geçen bu
kelime, ‘günah’ olayını anlatan kavramlardan yalnızca bir tanesidir. Kur'an,
günah kavramını tanıtmak için birçok kelime kullanmaktadır. Bu kelimelerin
her biri insanın yaptığı her bir hatanın türünü, hatanın yapılış mantığını, ya da
günahın arkasında yatan niyeti ifade etmektedir. Günahı anlatan her bir kavram,
insan davranışının sebebini ve psikolojik yapısını açıklar. Bir başka deyişle

günahı ifade eden her bir kelime hatanın nasıl bir hata olduğunu ortaya koymaktadır

a - Cünâh

‘Cünâh’ kelimesi Kur’an’da yirmi beş defa yer almaktadır. Ancak bu kelime ya ‘lâ cünâha’, veya ‘leyse cünâhun’ şeklinde geçmektedir. ‘Bir günah yoktur, bir sakınca yoktur veya mahzur yoktur, günah olmaz, günah işlenmiş olmaz’ anlamına gelir. Allah’ın emrine karşı gelme, yasaklarını bilerek çiğneme, İslâm’ın ilkelerinden sapma, ihmal etme, sürçme ve karşı gelme gibi hatalı fiilleri tanımlamak için Türkçe’de ‘günah’ kelimesini kullanıyoruz. ‘Cünâh’ kelimesi bu hataların yalnızca bir kısmını ifade eder. (2/Bakara, 158) (4/Nisâ, 101)

b - İsm

Kişiyi sevaptan alıkoyan, geri bıraktıran ve yapılmasıyla hayırdan uzaklaştıran ameldir (Râgıb, Müfredât, s. 10). Bu ameli işleyen sonunda ceza kazanır. Günah kavramının karşılığıdır. Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyuruyor:

*“Birr, kalbinin (nefsinin) kendisiyle tatmin olduğu şey,
'ism' ise, göğsünü sıkan (seni huzursuz eden) şeydir.”*
(Müslim, Birr 5, hadis no: 2553, 4/1980)

Kur’an, haram etleri yemeyi, içki içmeyi, kumar oynamayı, adam öldürmeyi, düşmanlık yapmak üzere yardılaşmayı, başkalarının malını haram yoldan yemeği, iftira atmayı, Allah’a şirk koşmayı, Allah’tan gelen vahy’e değil de kendi hevâsına uymayı ve benzeri hataları ‘ism’ diye nitelendirmekte ve haram saymaktadır. Kur’an, ‘ism’in açığını da gizlisini de mü’minlere haram sayıyor (6/En’âm, 120). ‘İsm’ diye nitelenen günahların büyüklerinden sakınmak Allah (c.c.) katında daha hayırlı ve daha sürekli (42/Şûrâ, 36-37). Kur’an mü’minlere "...Birr (her türlü iyilik) ve takvâ (Allah’tan hakkıyla sakınma) hususunda yardılaşın, ism (günah) ve haddi aşma (düşmanlık) hususunda yardılaşmayın..." (5/Mâide, 2) diye emretmektedir. Şüphesiz ism mü’mini hayırdan, takvâdan ve Allah rızâsından uzaklaştırır, onu sıkıntıya ve cezaya yaklaştırır..

c - Zenb

Zenb kelimesi, sözlükte kuyruk anlamına gelen ‘zeneb’ kelimesinden türemiştir. Hoş olmayan sonuçlar doğuran bütün fiiller hakkında kullanılır ki, meydana getirdiği sonuca göre değerlendirilen işler demektir. Buna göre kişinin yaptığı iş sonuç itibariyle ona vebal yüklüyorsa, ceza almasına sebep oluyorsa o işi ‘zenb’dir. ‘Zenb’in çoğulu ‘zünüb’tur. Cezâ verdiği insanları veya toplulukları yalnızca onlara ait zenb yüzünden cezalandırdığını haber veriyor (3/Âl-i İmrân, 11; 6/En’âm, 6; 8/Enfâl, 52, 54; 40/Gâfir, 21).

Bu âyetlerde dikkat çeken bir nokta da;

kâfirlerinin inkârcılığının ‘zenb’ olarak nitelendirilmesidir. Allah’ı seven mü’minler Peygamber’e tâbi olurlar. Böylece Allah da onları sever ve onların ‘zenb’lerini bağışlar (3/Âl-i İmrân, 31). Mü’minler sürekli olarak zenb’lerinin bağışlanması için duâ ederler (3/Âl-i İmrân, 13, 147, 192); bir ‘fâhişe-çirkin iş’ yaptıkları ya da suç işleyerek nefislerine zulmettikleri zaman, bu ‘zenb’lerinden dolayı Allah’tan bağışlanma dilerler (3/Âl-i İmrân, 135).

d - VİZİR

‘Vizir’ günah, borç, yük ve bazen de sorumluluk anlamına gelmektedir. Kur’an’da 10 âyette (türevleriyle, bu sayı 27’dir) geçen “ağırılık” mânâsındaki vizir kelimesi (çoğulu evzâr), bu âyetlerin çoğunda mânevî yük ve sorumluluk ilgisiyle “ism” yerine kullanılmıştır, yani günah anlamındadır.

Aynı kökten gelen ‘vezir’, işi yüklenen demektir ki yöneticinin sorumluluğunu paylaşan kimselere de vezir denmektedir. Nitekim Hz. Mûsâ (a.s.) duâsında Hz. Hârûn’un kendisine ‘vezir-yardımcı’ olarak verilmesini istemişti (20/Tâhâ./30)

e - Habîs

Habîs kelimesinin sözlük anlamı pis, pislik, temiz olmayan demektir ve bu kelime Kur’an’da bazen günah işler hakkında kullanılmaktadır. ‘Habîs’in zıddı ‘tayyib-güzel, hoş’ kelimesidir. ‘Habîs’ kelimesi, yaratılış yönünden pis olan şeyler hakkında kullanıldığı gibi (7/A’râf, 157), değersiz şey, günah, hata ve suç anlamında da kullanılmaktadır (2/Bakara, 267).

‘Habîs’ bir anlamda; inkârcı, inat ve isyancı, günah işlemekten çekinmeyen, böylece nefsinin günah pisliğine bulaştıran; ‘tayyib’ de Rabbine itaat ederek günahların pisliğinden kendini koruyandır. Kur’an, ‘habîs’ ile ‘tayyib’ olanın kesinlikle birbirinden ayrı olduğunu söylüyor (3/Âl-i İmrân, 179; 8/Enfâl, 37). İslâm, ‘habîs’i ve ‘tayyib’i gösteren, öğreten ve birbirinden ayıran bir İlâhî düzendir. ‘Habîs’le ‘tayyib’ hiç bir zaman aynı olamaz (5/Mâide, 100). Küfre düşenler Allah’ın katında murdardırlar. Onlar birbirleri üzerine hâkimiyet kurarlar, küfr işinde birbirlerine yardımcı olurlar, ama hepsi de Cehennem’e atılırlar (8/Enfâl, 37).

f - Şikak

‘Şikak’ sözlükte, bütünden ayrılıp muhâlefete geçmek, bütüne ters düşmektir Kur’an’ı inkâr edenler uzak bir ‘şikak’ içindedirler. Bu da bir anlamda suçların en büyüğü, sapıklığın ta kendisidir (41/Fussilet, 52). Küfre sapanlar, Allah’ın gönderdiği Din’den ayrılarak ona muhâlefet ederler. Hatta O’na karşı boş bir gurura düşerler (38/Sâd, 2).

Küfrederek, ya da inkârcılığa düşerek zâlim olanlar Hakk’ın uzağına düşmüş, Tevhid bütünlüğünden uzaklaşmış kimselerdir (22/Hacc, 53). Kur’an, âile birliğini parçalamaya da ‘şikak’ demektedir (4/Nisâ, 35)

GÜNAHIN SONUÇLARI :

Kişi ve toplum haklarını zedeleyen günahları işleyenlere hem dinî, hukukî cezâ gerekir, hem zarar vermişlerse zarar ödetilir, hem de haklarına tecâvüz edilenden hak helâlligi -tabii eğer mümkünse- istenmesi gerekir. Günahlar aslında insana hem dinî cezâyı, hem de bedenî veya toplumsal cezâları kazandırır. Kişi günahı işlemekle kendine zarar verdiği gibi, günahın cinsine göre başkalarına da zarar verebilir. İçki içmek kişinin kendine zararlıdır ama sarhoş bir toplumun sağlıklı olduğunu kimse iddia edemez. Zinânın zührevî hastalıklara yol açtığı, insan, hayvan ve tabiat haklarına saldırının, açgözlülüğün, mal hırsının doğal dengeye zarar verdiği, dünyayı yaşanmaz hale getirdiği açıktır.

Günahların kişisel, toplumsal, psikolojik, sosyolojik ve hatta ekolojik zararları vardır. Günah işleme anlayışı; insanı çevreleyen her yerde kaosa, huzursuzluğa, felaketlere sebep olur. Günahlar, ilâhî bereketi azaltır, insandaki iyi duyguları köreltir, çirkinlikleri artırır, hakları ihlal eder, rezilliklere ve yıkımlara sebep olur, mü'min kalpleri karartır. Günahlar, insanları korkuya, şüpheciliğe, dengesizliğe, doymazlığa, utanmazlığa sürükler

İmanlı kimse hatasını anlar, Allah'ın karşısında boyun bükür ve affına sığınır. İnkârcı ise Allah'ın yerine kendi nefsinin ilâh olarak koymaktadır. Mü'min günahın açık olanından da gizli olanından da kaçınır, ihmalden dolayı da günaha düşerse hemen Rabbine sığınır ve tevbe eder (4/Nisâ, 31; İbn Mâce, Zühd 30, hadis no: 4248-4249, 2/1419).

Muhâtaba Göre Günahlar : Günahlar, muhâtaba göre üçe ayrılır.

1. Allah'a Karşı Günah:

Küfür, şirk ve endâd/eş ve benzer koşma gibi tevbe edilip vazgeçilmedikçe affedilmeyen günahlardır.

2. İnsanlara Karşı Günah:

Kur'an-ı Kerim'de, insanlara yönelik günahlar, Allah'a yönelik olanlardan daha çeşitli olup, bunlar farklı alanlara dağılmaktadırlar. Netice itibariyle bu tür günahların önemi şuradadır: Bunlar kul hakkını ihlâl olduğundan kendisine haksızlık yapılanın rızası olmadıkça bağışlanmaz.

İnsanlara karşı işlenen günahlardan katil (2/Bakara, 85; 4/Nisâ, 92) kan dökme (2/Bakara, 84); kız çocuklarını diri diri toprağa gömme (16/Nahl, 58-59; 43/Zuhruf, 17) zikredilir.

Cana kıyma, hataen olmanın dışında, kesinlikle mü'minlerden nehyedilirken (4/Nisâ, 92), kasıtlı öldürmelerin cezası kısas olarak (2/Bakara, 178, 179) tayin edilmiştir.

Faiz yeme (2/Bakara, 275, 278, 279; 3/Âl-i İmran, 130) -ki faiz yemek bağışlanmayacak suçlardan sayılmış ve faiz yiyenlerin kabirlerinden mahşer günü şeytan çarpmış bir durumda dirilecekleri ayette ifade edilmiştir. (2/Bakara, 275) -; mala hıyanet etmek/ğull (3/Âl-i İmran, 161); cimrilik (3/Âl-i İmran, 180; 4/Nisâ, 37); malı ve tartıyı noksanlaştırma (2/Bakara, 282; 7/A'râf, 85); helal - haram demeyip miras yemek (89/Fecr, 19); hırsızlık (5/Mâide, 38; 12/Yûsuf, 70, 73); rüşvet yemek (5/Mâide, 62) Kur'an'da yasaklanan insanlara karşı işlenen günahlardandır.

Yine, işkence yapma (5/Mâide, 59); yetim malı yemek (17/İsrâ, 10, 34); yetimi çirkin tarzda kovmak (107/Mâun, 2); yoksulu doyurmamak (107/Mâun, 3); yüzüzlükle insanlardan bir şey istemek suretiyle onları incitmek (2/Bakara, 273); hıyanet (4/Nisâ, 105, 107; 8/Enfâl, 27, 58, 71); gözlerin haince bakışı (40/Mü'min, 19); ahde riayetsizlik (17/İsrâ, 34); insanlara iftira, işlediği günahı masum birine yıkma (4/Nisâ, 112); iffetli kadınlara zina isnadı (24/Nur, 4, 11, 23) -ki dört şahit getirilmedikçe seksen değnek/celde vurulur-; bühtan/iftira (4/Nisâ, 20, 112, 156); genç kızları zinaya

zorlamak (24/Nur, 33); yalan şahitlik (22/Hacc, 30); insanlara karşı büyüklenme ve şımarma (17/İsrâ, 37); haset ve kıskançlık (2/Bakara, 109; 4/Nisâ, 54) bütün bunlar, Kur'an'da yasaklanan insanlara karşı işlenen günahlardandır.

Büyücülük (113/Felak, 4); kasılarak yürümek (75/Kıyâme, 33); insanlara iltifat etmeyip onlara burun kıvrırma (31/Lokman, 18); ana babaya itaatsizlik (31/Lokman, 14-15); insanlarla alay etmek, onları küçümsemek, başkalarını güldürecek biçimde onların kusurlarına ve eksikliklerine dikkat çekmek (24/Nur, 11); her ne şekilde olursa olsun başkasını ayıplamak, kınamak (9/Tevbe, 58, 79, 49/Hucurât, 11) -ki böyle bir davranış, imandan sonra fiska düşmek kadar tehlikeli sayılmıştır-;

müslümanların kusurlarını araştırıp, gizli durumlarını açığa vurmak (49/Hucurât, 12); tanıdığını yokluğunda hoşlanmayacağı şeylerle anmak, yani gıybet (49/Hucurât, 12) -öylesine çirkin bir davranıştır ki, ölü kardeşinin etini yemeye/yamyamlığa denk tutulmuştur-; başkası hakkında zanla hüküm vermek (17/İsrâ, 36; 46/Ahkaf, 6, 12); kaş-gözle insanları çekiştirme (83/Mutaffifin, 30) gibi günahlar insanlara yönelik günahlardır.

Kur'an'da insanlarla ilgili günahlara oldukça fazla yer ayrılması, Kur'anî öğreti ve dünya görüşünün, sosyal âhenk ve intizama ne kadar itina gösterdiğinin bir belgesi sayılsa gerektir. Çünkü, farklı yoğunluktaki manalarıyla, bu kadar çeşitli kelimenin kullanılması, toplumsal hayat ile her noktadan temasa geçip, onu etkileme hedefini gözetir.

3. İnsanın Kendisine Karşı Günahı:

Günahlar, kötü akıbeti bizzat yapanları ve buna sebep olanları ilgilendirdiğinden, günahkârlar, neticede bizatihi günahları kendilerine karşı işlemiş olurlar. Bu durum, bazen nefis kelimesiyle beraber zikredilen tahtânûne (2/Bakara, 187; 4/Nisâ, 107) kelimesiyle ifade edilirken bu, günah işlemek ve ma'siyet irtikâb etmek suretiyle nefse zulmü veya azaba maruz bırakmak ve sevabını da azaltmak suretiyle onun kemaline hâlel getirmeyi gösterir. Çoğu zaman ise, bu husus "nefsine zulmetmek" kavramı altında bize sunulur (2/Bakara, 54, 231; 4/Nisâ, 97; 7/A'râf, 24; 11/Hûd, 101 vb.). Öyleyse günah, hangi kategoriye dahil olursa olsun, onun yıpratıcı tesiri ve sonuçları, zaruri olarak yaparı alâkadar eder.

BÜYÜK GÜNAHLAR :

Bu günahlara bizzat peygamberimiz' *helak eden günahlar*' diye isim vermiştir. Yani fertleri, aileleri, milletleri ve devletleri mutsuz, umutsuz ve sonunda da helak eder. Yeryüzünün dengelerini bozar, havayı suyu kirletir,

„Eğer size yasaklanan günahların büyüklerinden kaçınırsanız,
sizin öbür küçük günahlarınızı örtüp affederiz
ve sizi değerli bir mevkiye yerleştiririz.“

(Nisa 31)

“Yedi helâk ediciden kaçın! Sahâbîler: ‘Ey Allah’ın Rasûlü bunlar nelerdir? diye sordular. Hz. Peygamber:

1. Allah’a şirk/ortak koşmak,
2. Sihir (büyü) yapmak,
3. Allah’ın haram kıldığı bir canı haksız yere öldürmek,
4. fâiz yemek,
5. yetim malı yemek,
6. savaş meydanından kaçmak,
7. evli, nâmuslu ve hiçbir şeyden haberi olmayan kadınlara zinâ isnad etmektir.”
(Buhârî, Vesâyâ 23, Tıb 38, Hudûd 44; Müslim, İman 145; Ebû Dâvud, Vesâyâ 10; Nesâî, Vesâyâ 12)

“Ey insanlar, sizden öncekilerin sapıtmasının nedeni şu idi: İçlerinde üstün mevkiden biri hırsızlık yapınca, hadd (cezâ) uygulamadan onu serbest bırakıyorlar, ama güçsüz (arkası olmayan, fakir) birisi çalınca da hemen hadd tatbik ediyorlardı. Allah’a yemin ederim ki, Muhammed’in kızı Fâtıma hırsızlık yapsa, Muhammed, onun elini de keser.”
(Buhârî, Hudûd 12; Tirmizî, Hudûd 7)

„İnsanlar zâlimi görür de, ona engel olmazlarsa, Allah’ın, azâbı ile onları bürümesi yakındır.”
(Ebû Dâvud, Melâhim 17; Tirmizî, Fiten 8)

KURTULUŞ YOLU :

Nisa suresi ayet 31 de buyurulduğu gibi büyük gnahlardan fert olarak aile olarak ve insanlık olarak korunursak, (ki zikredilen Hadiste de Sevgili Peygamberimiz büyük günahları helek edici günahlar diye anlatmıştır). İşte o zaman Dünya milletleri arasında şerefli bir konumumuz olur. Esasında bu şu demek :

Dünyaya bu gün yeni şekil veren dünyanın adeta kaderini çizen milletler ,siyasetini sanatını ekonomisini dizayn eden, istedikleri zaman istedikleri milletleri ezen onları kan ve göz yaşına boğanlar bütün bu hataları yapamıyacaklardır. yaşadığımız dünyada yapılan yanlışlar karşısında alınması gereken tavır Peygamberimiz şöyle belirliyor.

“Sizden biriniz bir kötülük gördüğü zaman onu eliyle değiştirsin, eğer gücü yetmezse diliyle değiştirsin, buna da gücü yetmiyorsa kalbiyle değiştirsin/buğzetsin.”
(Müslim, İman 78; Tirmizî, Fiten 11)

Bu hadise göre şu düzenleme yapılmalı.

1. Devletin kolluk görevlileri kötülüğü engellemeli.
2. İlim adamları dilleri il ve kalemleri ile kötülükleri engellemeli.
3. Halk bu yanlışları ve hataları kınamalı. Böylece tepki vemeli.

Başka bir tedbir ; Peygamberimiz şöyle buyuruyor.

"Kimin yanında, kardeşinin (maldan, candan veya namustan yana) yenmiş bir hakkı varsa, ondan, kendi iyiliklerinden alınıp kardeşine verileceği gün gelmeden önce, daha şimdiden helâllik alsın!"
(Buhârî, Mezâlim 10, Rikak 48; Ahmed bin Hanbel, II/506)

Hazırlayan : M.KILAVUZ

KAYNAKÇA

1. Kur'an-ı kerim Mealleri
2. Ahmet kalkan(Kavram Tefsiri)
3. Riyazüssalihin